

Výzkum v sociálních vědách

***Kvalitativní a kvantitativní vědecká
metoda***

Tři přístupy k výzkumu v sociálních vědách

Kvantitativní výzkum

Empirický výzkum – kvantitativní - kvalitativní – smíšený

Kvantitativní výzkum

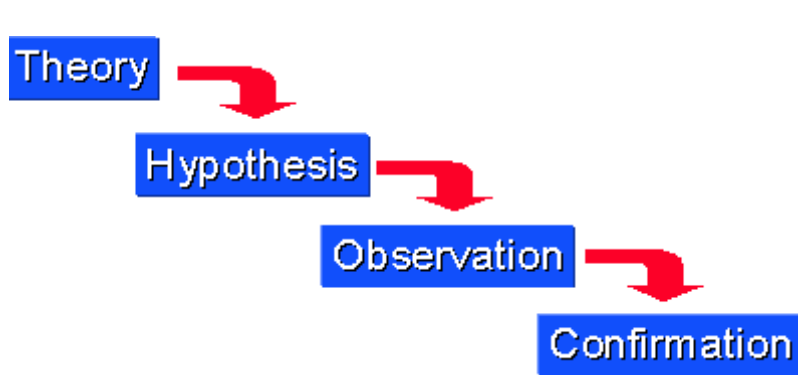
Postup je hypoteticko-deduktivní (viz následující slide)

- Vyjádří se obecné tvrzení, které by mohlo vysvětlit vztahy v reálném světě – **teorie**
- Provede se dedukce, předpokládáme, že teorie platí a budeme očekávat, že nalezneme vztah mezi proměnnými – stanovíme **hypotézu**.
- Provedeme **operacionalizaci** – určení co vlastně konkrétního budeme sledovat
- Provedeme **měření**
- **Testování hypotézy**
- Výsledek vztáhneme zpět k teorii – **verifikace**.

dedukce a indukce

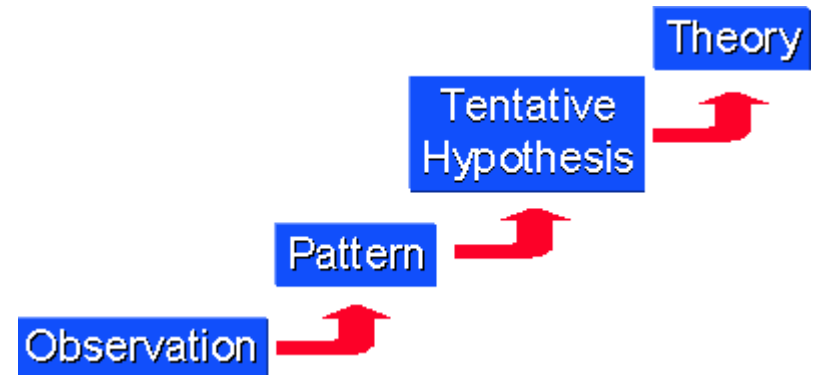
Dedukce

- z celku usuzují na jednotlivost
- z teorie jsou odvozeny hypotézy

Indukce

- z jednotlivostí usuzují na celek
- z pozorování je konstruována teorie

Vlastnosti základních metod **kvanti** přístupu

Metoda	Vlastnosti	Výhody
Statistické šetření	Náhodný výběr Měření proměnných	Reprezentativita Testování hypotéz
Experiment	Určení hodnot nezávisle proměnné Kontrolní skupina bez expozice	Přesné měření, testování hypotéz
Oficiální statistiky	Analýza dat získaných v minulosti	Velké datové soubory
Strukturované pozorování	Pozorování podle přesně daného protokolu	Spolehlivost pozorování
Obsahová analýza	Podle předem daného kódování se zkoumá analýza četnosti	Spolehlivost měření

Přednosti a nevýhody kvanti výzkumu

Přednosti kvanti výzkumu	Nevýhody kvanti výzkumu
<ul style="list-style-type: none">• Testování a validizace teorií• Lze zobecnit na populaci• Rychlý a přímočarý sběr dat, data numerizována, rychlá analýza (využití PC)• Výsledky jsou relativně nezávislé na výzkumníkovi• Hodí se na zkoumání velkých skupin	<ul style="list-style-type: none">• Kategorie a teorie použité výzkumníkem nemusí odpovídat lokálním zvláštnostem Př.: Ženy v Evropě jedí málo ryb. Výzk. populace: Japonky• Získaná znalost může být abstraktní a obecná pro přímou aplikaci v konkrétních podmínkách Př.: Výsledky tohoto výzkumu nebudou platit pro Japonsko

Vlastnosti základních metod **kvali** přístupu

Metoda	Vlastnosti	Výhody
Pozorování	Delší období kontaktu	Pochopení subkultury
Texty a dokumenty	Rozbor významu, organizace a použití	Teoretické porozumění
Interview	Relativně nestrukturované	Porozumění zkušenosti
Strukturované pozorování	Pozorování podle přesně daného protokolu	Spolehlivost pozorování
Audio a video záznamy	Přesná transkripce přirozených interakcí	Porozumění průběhu interakcí

Přednosti a nevýhody kvali výzkumu

Přednosti kvali výzkumu	Nevýhody kvali výzkumu
<ul style="list-style-type: none">• Získává podrobný popis a vhled při zkoumání jedince, skupiny, události• Zkoumá fenomén v přirozeném prostředí• Umožňuje studovat procesy• Hledá lokální příčinné souvislosti	<ul style="list-style-type: none">• Získaná znalost nemusí být zobecnitelná na populaci a v jiném prostředí• Je těžké provádět kvanti predikce• Sběr dat a jejich analýza může být časově náročná• Výsledky jsou snadněji ovlivněny výzkumníkem a jeho osobními preferencemi

Základní logické postupy

Analýza – rozbor vlastností, vztahů, faktů

Syntéza – spojování poznatků získaných analytickým postupem

Indukce – vyvozování závěrů z konkrétního na obecné

Dedukce – postup, kdy u obecného celku usuzujeme na jedinečné = obecně platné závěry aplikujeme na neznámé případy.

Podrobnější charakteristika viz doporučená literatura.

Populace

Výběr vzorku – ***náhodný výběr*** (např. ze seznamu sester v nemocnici)

Záměrný výběr – vyžaduje znalosti o základním souboru, můžeme vybírat podle daných kritérií menší soubor, jehož testování může dát obrázek o základním souboru. **Záměrný výběr je vždy u kvali výzkumu.**

Smíšené výběrové postupy – mísí se moment náhodného a výběrového souboru. Příklad: stratifikovaný soubor, kvótní soubor.
(Pozor!!!! 16-45, 45-59, 59-75 let)